Projekt

z dnia 29 września 2026 r.
Zatwierdzony przez .....

UCHWAŁA NR .....
RADY MIEJSKIEJ W GRODZISKU MAZOWIECKIM

z dnia 30 września 2026 r.

w sprawie przyjęcia Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Grodzisk Mazowiecki na lata 2027-2030.

Na podstawie art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1673, z 2026 r. poz. 160) w związku z art.18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2026 r. poz. 662, 912) Rada Miejska uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Grodzisk Mazowiecki na lata 2027-2030 w brzmieniu ustalonym w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Grodziska Mazowieckiego.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2027 roku.

Przewodnicząca Rady
Miejskiej

Joanna Wróblewska

Burmistrz zapoznał się z Projektem Uchwały i kieruje go do Rady Miasta do trybu uchwałodawczego

BURMISTRZ
Tomasz Krupski

Radca prawny
Bartosz Malec

GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ ORAZ OCHRONY OSOB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ

W GMINIE GRODZISK MAZOWIECKI

NA LATA

2027-2030

Grodzisk Mazowiecki

#wielowymiarowy

Spis treści

WYKAZ SKRÓTÓW **3**

PRZEMOC DOMOWA **4**

Definicja przemocy 4

Formy przemocy 6

Skala przemocy w świetle badań ogólnopolskich 7

UZASADNIENIE WPROWADZENIA PROGRAMU **9**

PODSTAWY PRAWNE OPRACOWANIA PROGRAMU **10**

CHARAKTERYSTYKA GMINY GRODZISK MAZOWIECKI **12**

ZASOBY UMOŻLIWIAJĄCE PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY DOMOWEJ **14**

DIAGNOZA PROBLEMU PRZEMOCY DOMOWEJ NA TERENIE GMINY GRODZISK MAZOWIECKI **19**

Analiza danych zastanych 19

Wnioski z przeprowadzonych badań społecznych 23

CELE, ZADANIA I REALIZATORZY PROGRAMU **28**

ADRESACI PROGRAMU **40**

PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU **40**

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA **41**

EWALUACJA I MONITORING PROGRAMU **41**

WNIOSKI I PODSUMOWANIE **45**

SPIS TABEL I WYKRESÓW **46**

Spis tabel 46

Spis wykresów 46

BIBLIOGRAFIA **46**

Wykaz skrótów

GKRPA – Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

KCPU – Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom

KPP – Komenda Powiatowa Policji w Grodzisku Mazowieckim

NGO (ang. *non-governmental organization)* – organizacja pozarządowa

NK – procedura „Niebieskie Karty"

OK – Ośrodek Kultury w Grodzisku Mazowieckim

OPS – Ośrodek Pomocy Społecznej w Grodzisku Mazowieckim

OSiR – Ośrodek Sportu i Rekreacji w Grodzisku Mazowieckim

PCPR – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Mazowieckim

PIK – Punkt Informacyjno-Konsultacyjny

PPP – Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Grodzisku Mazowieckim

SM – Straż Miejska w Grodzisku Mazowieckim

ŚOW – świetlica opiekuńczo-wychowawcza

UM – Urząd Miejski w Grodzisku Mazowieckim

ZI – Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej

Przemoc domowa

Definicja przemocy

Przemoc domowa jest jednym z problemów społecznych, który wymaga podejmowania wielu działań przeciwdziałających temu zjawisku. W świetle ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1673 z późn. zm.), przemoc domowa to *jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności narażające te osoby na:*

niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia

naruszenie ich godności, nietykalności cielesnej lub wolności, w tym seksualnej

szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące cierpienie lub krzywdę

ograniczenie lub pozbawienie dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej

naruszenie prywatności lub wzbudzenie poczucia zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej

Źródło: Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

W odniesieniu do zachowań przemocowych w środowisku rodzinnym zwraca się uwagę na cztery cechy charakterystyczne, które są ze sobą ściśle powiązane, występują jednocześnie i stanowią istotę problemu:

- **Intencjonalność** – ma charakter świadomego i zamierzonego działania,
- **Nierównowaga sił** – przewaga jednej ze stron, np. fizyczna, psychiczna czy ekonomiczna,
- **Naruszanie praw i dóbr osobistych** – osoba stosująca przemoc narusza podstawowe prawa osób doznających przemocy, np. nietykalności cielesnej, godności, szacunku itp.,
- **Powodowanie cierpienia i bólu** – osoba stosująca przemoc naraża zdrowie i życie osoby doznającej przemocy na poważne szkody[1].

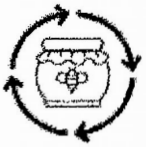
Przemoc domowa rzadko jest jednorazowym incydentem. Amerykańska psycholog Leonora E. Walker opisała cykl przemocy przedstawiający 3 fazy zachowań związanych z doświadczaniem przemocy w związku:

1. **Faza narastającego napięcia** – wzrost napięcia natężenia sytuacji konfliktowych. Osoba stosująca przemoc staje się poirytowana, zdenerwowana i prowokuje kłótnie, a pozostali członkowie rodziny czują strach i niepewność, przez co dążą do złagodzenia sytuacji.

2. **Faza ostrej przemocy** – wybuch gniewu, upust narastającego napięcia. Osoba stosująca przemoc dopuszcza się czynów, których wcześniej by nie wyrządziła.

3. **Faza miodowego miesiąca** – okres okazywania skruchy przez osobę stosującą przemoc, która przekonuje, że sytuacja już się nigdy nie powtórzy.

Po pewnym czasie napięcie znów zaczyna rosnąć i cykl się powtarza, lecz przemoc jest jeszcze gwałtowniejsza, skraca się faza „miodowego miesiąca", faza narastającego napięcia i ostrej przemocy wydłużają się i mają gwałtowniejszy przebieg, a po pewnym czasie faza „miodowego miesiąca" zanika i pozostają tylko 2 fazy.

[1] *Poradnik dla osób dotkniętych przemocą, Stowarzyszenie OPTA, s.1.*

Formy przemocy

Wyróżnić można następujące formy przemocy:

1. **Fizyczną** – jest to naruszenie nietykalności fizycznej, celowe uszkodzenie ciała, zadanie bólu bądź groźba uszkodzenia ciała. Jej skutki mogą być różne, np. złamania, siniaki, poparzenia itp. Powodowana jest poprzez, np. kopanie, parzenie, duszenie, popychanie, policzkowanie, użycie broni.
2. **Psychiczną** – oznacza powtarzające się poniżanie ośmieszanie, manipulowanie dla własnych celów, wciąganie w konflikty, brak właściwego wsparcia, np. wyśmiewanie poglądów, religii, pochodzenia, narzucanie własnych poglądów, karanie przez odmowę zainteresowania, uczuć czy szacunku, odrzucenie, stała krytyka, wmawianie choroby psychicznej, izolacja społeczna, czyli kontrolowanie i zakazywanie bądź ograniczanie kontaktów z innymi ludźmi, domaganie się posłuszeństwa, stosowanie gróźb, degradacja werbalna (wyzywanie, upokarzanie, zawstydzanie).
3. **Seksualną** – jako przykłady tego rodzaju przemocy wymienia się: wymuszanie pożycia seksualnego, nieakceptowanych pieszczot i praktyk seksualnych, wymuszanie stosunku z osobami trzecimi, sadystyczne formy współżycia seksualnego, demonstrowanie zazdrości, krytyka zachowań seksualnych itp.
4. **Ekonomiczną** – opisywana jest zazwyczaj jako używanie pieniędzy lub innych wartości materialnych do zaspokojenia potrzeb władzy i kontroli przez osobę stosującą przemoc. Podporządkowanie materialne partnerki/partnera bądź innych osób sprawia, iż czują się one uzależnione od dochodów bądź majątku osoby stosującej przemoc albo stają się odpowiedzialne za utrzymanie rodziny. Pieniądze czy wartości materialne są używane zatem jako instrument, narzędzie do budowania jawnej lub ukrytej dominującej pozycji w rodzinie i stają się swojego rodzaju kartą przetargową.
5. **Zaniedbanie** – nazywane jest ukrytą formą przemocy. Zaniedbywaniem jest niezaspakajanie podstawowych potrzeb biologicznych i psychicznych przede wszystkim dzieci. Może ono się zacząć już w okresie życia płodowego, kiedy matka prowadzi niehigieniczny tryb życia. Zaniedbywanie ma także miejsce wówczas, gdy dziecko ma zaspokojone potrzeby o charakterze biologicznym, ale nie ma zagwarantowanej prawidłowej stymulacji poznawczej. Skrajnym przypadkiem zaniedbania jest wzrastające

w ostatnich latach porzucenie dziecka z narażeniem go na utratę zdrowia, a nawet życia[2]. Omawiana forma przemocy dotyczy także relatywnie często seniorów.

6. **Cyberprzemoc** – przemoc z użyciem urządzeń elektronicznych, najczęściej telefonu bądź komputera. Bywa określana także jako cyberbullying, nękanie, dręczenie, prześladowanie w Internecie. Niezależnie od określenia, jej celem zawsze jest wyrządzenie krzywdy drugiej osobie. Zjawisko elektronicznej agresji może przybierać różne formy: od wysłania obraźliwego SMS-a czy e-maila do drugiej osoby, aż po założenie komuś fałszywego konta na portalu społecznościowym[3].

Skala przemocy w świetle badań ogólnopolskich

Realizowane na przestrzeni lat badania i prowadzone statystki pokazują, że problem przemocy domowej dotyka rocznie dziesiątki tysięcy osób. Jak wynika z danych statystycznych odnoszących się do przemocy domowej gromadzonych przez Policję, w 2025 roku ogólna liczba osób doznających przemocy w Polsce kształtowała się na poziomie 91 330, w tym 55,6% stanowiły kobiety (50 767 osób), 32,0% – małoletni (29 210 osób), z kolei 12,4% – mężczyźni (11 353 osoby). W 2025 roku odnotowano 60 889 osób stosujących przemoc, z czego zdecydowaną większość stanowili mężczyźni, tj. 52 424 osoby (86,1%). W porównaniu do 2024 roku liczba osób doznających przemocy zwiększyła się o 5,1% (4 410 osób), z kolei liczba osób stosujących przemoc wzrosła o 0,6% (354 osoby)[4].

Według raportu z badania z 2025 roku pt. „Czy przemoc ma płeć i status społeczny? Społeczne postawy, przekonania i reakcje wobec przemocy w bliskich relacjach" wynika, że co trzeci Polak (36%) zna osobę ze swojego najbliższego otoczenia, która doświadczyła przemocy. Jednocześnie tylko nieco ponad połowa respondentów (52%) deklaruje, że w takiej sytuacji zdecydowała się zareagować lub podjąć działania.

Badanie pokazuje również zróżnicowanie postaw społecznych wobec przemocy. Mężczyźni częściej niż kobiety (23% wobec 16%) zgadzają się ze stwierdzeniem, że „czasem lepiej nie wtrącać się w cudze sprawy, aby nie pogorszyć sytuacji, gdy zauważy się przemoc domową". Wraz ze wzrostem poziomu wykształcenia odsetek osób podzielających tę opinię

[2] *J. Helios, W. Jedlecka, Współczesne oblicza przemocy. Zagadnienia wybrane, Uniwersytet Wrocławski, Wrocław 2017.*
[3] *Cyberprzemoc. Włącz blokadę na nękanie. Poradnik dla rodziców. NASK Akademia, Warszawa 2020.*
[4] *Policja, Przemoc Domowa – dane od 2023 roku, https://statystyka.policja.pl/st/wybrane-statystyki/przemoc-domowa/50867,Przemoc-domowa-dane-od-2023-roku.html [dostęp 01.07.2026].*

maleje – do 17% wśród osób z wykształceniem wyższym. Ponadto 15% Polaków zgadza się ze stwierdzeniem, że przemoc domowa jest przede wszystkim problemem rodzin o niższym statusie społecznym. Pogląd ten częściej prezentują osoby młode (21% w grupie wiekowej 18-34 lata) oraz osoby z niższym poziomem wykształcenia (19%)[5].

Wyniki badań Fundacji Dajemy Dzieciom Siłę oraz Ipsos Polska z 2024 roku wskazują natomiast, że część społeczeństwa nadal popiera stosowanie kar fizycznych wobec dzieci. Z badań wynika, że 3% respondentów uważa, iż bicie dzieci może być stosowane jako metoda wychowawcza za każdym razem, gdy rodzic uzna ją za skuteczną. Jednocześnie co trzeci badany (33%) jest zdania, że zasadniczo nie powinno się stosować kar fizycznych, jednak w pewnych sytuacjach mogą być one usprawiedliwione. Ponadto 18% respondentów uważa, że kary fizyczne mogą prowadzić do poprawy zachowania dziecka[6].

Warte uwagi są również badania z 2022 roku przeprowadzone na zlecenie Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej, na temat skali zjawiska przemocy domowej wśród grup społecznych, które w szczególny sposób są narażone na doznawanie przemocy, a mianowicie osób starszych i osób z niepełnosprawnościami. Według tych badań zdecydowana większość osób z niepełnosprawnościami, doznawało przemocy psychicznej (78,1%), natomiast 57,8% wskazało na przemoc fizyczną. Wśród seniorów rozkład procentowy odpowiedzi przedstawia się następująco: przemocy psychicznej doznawało 87,3% badanych, z kolei przemocy fizycznej i ekonomicznej po 43,1% respondentów[7].

Również w 2023 roku przemoc wobec dzieci stanowiła poważne wyzwanie społeczne, pociągające za sobą szereg negatywnych konsekwencji dla rozwoju fizycznego, emocjonalnego i społecznego dzieci. Analiza statystyk opracowanych przez Fundację Dajemy Dzieciom Siłę, rzuca światło na skalę problemu oraz konieczność podjęcia działań w celu zapewnienia dzieciom bezpiecznego środowiska do rozwoju. Z odpowiedzi udzielanych przez respondentów w wieku 11-17 lat wynika, że zdecydowana większość z nich (79%) choć raz doświadczyła w swoim życiu przemocy lub zaniedbania. Ponadto co czwarty ankietowany

[5] *Policja, Przemoc Domowa – dane od 2023 roku, https://statystyka.policja.pl/st/wybrane-statystyki/przemoc-domowa/50867,Przemoc-domowa-dane-od-2023-roku.html [dostęp 01.07.2026].*
[6] *Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę, Ipsos, Barometr postaw wobec krzywdzenia dzieci w Polsce 2024, [online]: https://fdds.pl/_Resources/Persistent/2/2/c/3/22c34996d2e2f2a9fd2545d91e659f64b17b920a/Barometr_postaw_wobec_krzywdzenia_FDDS_IPSOS_2024_publ.pdf, [dostęp: 01.07.2026].*
[7] *Rządowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030 (M.P. 2023 poz.1232), s. 5-7.*

(27%) został kiedykolwiek pokrzywdzony za pośrednictwem więcej niż dwóch różnych form przemocy lub zaniedbania[8].

Ponadto, z Raportu podsumowującego działalność Ogólnopolskiego Pogotowia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia" wynika, iż w 2024 roku przemoc stanowiła główny temat przeprowadzonych konsultacji (48%). Najwięcej rozmów dyżurujący przeprowadzili z osobami doznającymi przemocy (45%), niemniej jednak odebrali również 25% połączeń od świadków przemocy. Należy zwrócić uwagę na fakt, że osoby zgłaszające przemoc, przeważnie wskazują na więcej niż jedną jej formę. Przemoc psychiczna jest tematem większości przeprowadzanych rozmów – zgłaszało ją 8 424 osób (w tym 171 dzieci), z kolei doświadczanie przemocy fizycznej deklarowało 4 605 dzwoniących (w tym 113 dzieci). Odnotowano również przypadki przemocy ekonomicznej (16%), seksualnej (5%) oraz zaniedbania (7%).

Uzasadnienie wprowadzenia programu

Zgodnie z treścią art. 6 ustawy 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej, do zadań własnych gminy należy *opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej*. Program ma istotne znaczenie dla realizacji celów polityki społecznej w skali lokalnej. Kolejne obowiązki przypisane gminie przez ustawodawcę to:

- prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową,
- zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach wsparcia,
- tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

[8] *Diagnoza przemocy wobec dzieci w Polsce 2023, Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę, Warszawa, s. 29.*

Redakcja niniejszego dokumentu stanowi wypełnienie jednego ze wskazań ustawy, pozwala jednocześnie na dokonanie szczegółowej analizy problemu oraz prezentuje konkretne metody przeciwdziałania przemocy występującej w społeczności lokalnej, jaką tworzą na co dzień mieszkańcy gminy Grodzisk Mazowiecki. Istotnym elementem **Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Grodzisk Mazowiecki na lata 2027-2030** jest wprowadzenie w życie działań mających na celu z jednej strony podnoszenie świadomości społecznej na temat przyczyn i skutków przemocy domowej oraz promowanie metod wychowawczych bez używania przemocy, a z drugiej strony zapewnienie ochrony i udzielanie pomocy osobom doznającym przemocy domowej, a także upowszechnianie informacji o możliwościach i formach udzielania pomocy zarówno osobom doznającym przemocy, jak i ją stosującym.

Podstawy prawne opracowania Programu

Poniżej wymieniono podstawowe akty prawne, które uwzględniają temat przeciwdziałania przemocy i regulują postępowanie różnych podmiotów w stosunku do osób doświadczających oraz stosujących przemoc domową. Stanowią one również fundament prawny dla zapisów **Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Grodzisk Mazowiecki na lata 2027-2030.**

Program będzie realizowany w oparciu o następujące dokumenty normujące problematykę przeciwdziałania przemocy domowej:

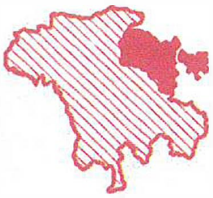
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej,
- ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
- ustawa z 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym,
- ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym,
- ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa,
- ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
- ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji,
- ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy,

- ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny,
- ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego,
- ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny wykonawczy,
- ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego,
- ustawa z dnia 24 sierpnia 2011 r. o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych,
- ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego,
- ustawa z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich,
- ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty,
- ustawa z dnia 26 stycznia 1984 r. Prawo prasowe,
- ustawa z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji,
- ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe,
- ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela.

Niniejszy dokument został opracowany na podstawie materiałów, sprawozdań oraz danych Ośrodka Pomocy Społecznej w Grodzisku Mazowieckim, a także założeń Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030 przyjętego uchwałą Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2023 r.

Charakterystyka gminy Grodzisk Mazowiecki

GRODZISK MAZOWIECKI

Lokalizacja:
Województwo mazowieckie,
powiat grodziski

Liczba ludności:
50 785

Powierzchnia:
107,4 km²

PRZYROST NATURALNY

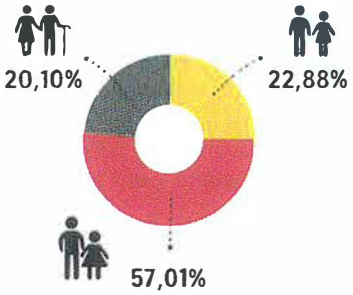
-63

KOBIETY I MĘŻCZYŹNI

23 940 — 47,1%

26 845 — 52,9%

EKONOMICZNE GRUPY WIEKU

KULTURA I SPORT

Ośrodek Sportu i Rekreacji

Ośrodek Kultury Gminy Grodzisk Mazowiecki, którego baza przedstawia się następująco:

- Centrum Kultury,
- Mediateka,
- Kino Centrum Kultury (3D 4K, Dolby Digital),
- Studyjne „Kino Wolność",
- Radio Bogoria,
- Gazeta Bogoria,
- Przestrzeń Kulturze Przyjazna PKP,
- Willa Radogoszcz,
- 18 świetlic gminnych – opieka merytoryczna,
- Dworek Adama Chełmońskiego w Adamowiźnie.

OŚWIATA

W roku szkolnym 2024/2025 Gmina Grodzisk Mazowiecki prowadziła:

- 7 przedszkoli (w tym 3 samodzielne i 4 w zespole),
- Publiczny Żłobek nr 1,
- 9 szkół podstawowych (w tym 5 samodzielnych i 4 w zespole).

Ponadto na terenie Gminy funkcjonują 31 placówek prowadzonych przez inne podmioty:

- 5 przedszkoli publicznych,
- 8 niepublicznych szkół podstawowych,
- 18 niepublicznych placówek wychowania przedszkolnego.

POMOC I WSPARCIE

W Grodzisku Mazowieckim działa wiele instytucji i organizacji, które są gotowe nieść pomoc i wsparcie mieszkańcom.

- Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Punkt Informacyjno-Konsultacyjny,
- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej,
- Komenda Powiatowa Policji,
- Straż Miejska,
- Poradnia Leczenia Uzależnień i Współuzależnienia w Grodzisku Mazowieckim, w tym:
  - grupa wsparcia dla osób uzależnionych,
  - konsultacje indywidualne dla młodzieży i rodziców,
  - konsultacje z osobami ryzykownie i szkodliwie pijącymi,
  - zajęcia grupowe dla osób uzależnionych od narkotyków,
  - zajęcia terapeutyczne - warsztaty świetlicowe z osobami uzależnionymi,
  - konsultacje z osobami współuzależnionymi,
  - indywidualne konsultacje dla osób z rodzin alkoholowych DDA,
- świetlica opiekuńczo-wychowawcza z programem socjoterapeutycznym,
- Stowarzyszenie Rodzin Abstynenckich „FAMILIA", w ramach którego prowadzone są zajęcia terapeutyczne dla osób uzależnionych, współuzależnionych.
- 5 Klubów Abstynenta

Źródło: Raport o stanie Gminy Grodzisk Mazowiecki za 2025 rok

Zasoby umożliwiające przeciwdziałanie przemocy domowej

Działaniami mającymi na celu przeciwdziałanie przemocy domowej w gminie Grodzisk Mazowiecki zajmuje się **Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej**, który powołuje Burmistrz Grodziska Mazowieckiego. Tworzą go przedstawiciele: jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty, ochrony zdrowia oraz organizacji pozarządowych. W skład Zespołu Interdyscyplinarnego mogą wchodzić także przedstawiciele Żandarmerii Wojskowej (jeżeli Żandarmeria Wojskowa złoży taki wniosek do Burmistrza), kuratorzy sądowi, prokuratorzy oraz przedstawiciele innych podmiotów, działających na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej. Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej:

1. Zespół Interdyscyplinarny realizuje działania określone w gminnym programie przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej.
2. Do zadań zespołu interdyscyplinarnego należy tworzenie warunków umożliwiających realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej oraz integrowanie i koordynowanie działań podmiotów, o których mowa w art. 9a ust. 3-5, w szczególności przez:
    1) diagnozowanie problemu przemocy domowej na poziomie lokalnym,
    2) inicjowanie działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej i powierzanie ich wykonania właściwym podmiotom,
    3) inicjowanie działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową,
    4) opracowanie projektu gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej,
    5) rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym,
    6) powoływanie grup diagnostyczno-pomocowych bieżące monitorowanie realizowanych przez nie zadań,

7) monitorowanie procedury „Niebieskie Karty",
8) przekazywanie informacji, o której mowa w art. 9e ust. 3, oraz dokumentacji, o której mowa w art. 9c ust. 5a,
9) kierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową lub programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową,
10) składanie, na wniosek grupy diagnostyczno-pomocowej, zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia, o którym mowa w art. 66c ustawy z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń (Dz. U. z 2023 r. poz. 2119).

Dane na temat zasobów instytucjonalnych umożliwiających realizację Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Grodzisk Mazowiecki na lata 2027-2030 wraz z obszarami ich działania przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 1. Dane na temat zasobów instytucjonalnych umożliwiających realizację Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej wraz z obszarami ich działania.

Instytucja	Obszar działania
Ośrodek Pomocy Społecznej	• Wczesna diagnoza i poradnictwo, • udzielanie wsparcia finansowego i rzeczowego, • dystrybucja ulotek edukacyjno-informacyjnych, • udzielanie pomocy w formie pracy socjalnej, • działania interwencyjne, • organizowanie pomocy psychologicznej dla osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, • udział w ogólnopolskich kampaniach społecznych związanych z profilaktyką przemocy i uzależnień, • obsługa organizacyjno-techniczna ZI, • wszczęcie procedury i uczestnictwo w realizacji procedury „Niebieskie Karty", • opracowanie i wprowadzenie Standardów Ochrony Małoletnich.
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	• Realizacja działań wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii,

	• organizowanie poradnictwa specjalistycznego, specjalistycznej pomocy psychologicznej oraz terapeutycznej, • prowadzenie lokalnych kampanii edukacyjnych, • wszczęcie procedury i uczestnictwo w realizacji procedury „Niebieskie Karty", • opracowanie i wprowadzenie Standardów Ochrony Małoletnich.
Komenda Powiatowa Policji	• Wszczęcie procedury i uczestnictwo w realizacji procedury „Niebieskie Karty", • podejmowanie interwencji w przypadku naruszenia przepisów ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, • opracowanie i wprowadzenie Standardów Ochrony Małoletnich.
Placówki ochrony zdrowia	• Ocena stanu ogólnego zdrowia: badanie podmiotowe i badanie przedmiotowe oraz wydanie zaświadczenia lekarskiego o przyczynach i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy domowej, • wszczęcie procedury i uczestnictwo w realizacji procedury „Niebieskie Karty", • opracowanie i wprowadzenie Standardów Ochrony Małoletnich.
Placówki oświatowe	• Wczesna diagnoza, opracowanie i realizowanie standardów ochrony małoletnich, • przekazywanie informacji na temat różnych form pomocy, • wszczęcie procedury i uczestnictwo w realizacji procedury „Niebieskie Karty", • opracowanie i wprowadzenie Standardów Ochrony Małoletnich.
Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej	• Diagnozowanie problemu przemocy domowej na poziomie lokalnym, • inicjowanie działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej i powierzanie ich wykonania właściwym podmiotom, • inicjowanie działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc, • opracowanie projektu gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej, • rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym, • powoływanie grup diagnostyczno-pomocowych i bieżące monitorowanie realizowanych przez nie zadań, • monitorowanie procedury „Niebieskie Karty", • przekazywanie informacji, o której mowa w art. 9e ust. 3, oraz dokumentacji, o której mowa w art. 9c ust. 5a, ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 1673 z późn. zm.)

	• kierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym lub programie psychologiczno-terapeutycznym, • składanie, na wniosek grupy diagnostyczno-pomocowej, zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia, o którym mowa w art. 66c ustawy z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń (Dz. U. z 2023 r. poz. 2119), • wprowadzenie Standardów Ochrony Małoletnich.
Grupy diagnostyczno-pomocowe	• Dokonanie, na podstawie procedury „Niebieskie Karty", oceny sytuacji domowej osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową, • realizacja procedury „Niebieskie Karty" w przypadku potwierdzenia podejrzenia wystąpienia przemocy domowej, zwłaszcza w sytuacji wystąpienia ryzyka zagrożenia życia lub zdrowia, • zawiadomienie osoby podejrzanej o stosowanie przemocy domowej o wszczęciu procedury „Niebieskie Karty" pod jej nieobecność, • realizacja działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową, • występowanie do Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej z wnioskiem o skierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych albo w programach psychologiczno-terapeutycznych, • występowanie do Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej z wnioskiem o złożenie zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia, o którym mowa w art. 66c ustawy z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń, • monitorowanie sytuacji osób doznających przemocy domowej, a także zagrożonych wystąpieniem przemocy domowej, w tym również po zakończeniu procedury „Niebieskie Karty", • zakończenie procedury NK, • dokumentowanie podejmowanych działań, stanowiących podstawę: a) uznania braku zasadności wszczęcia procedury NK, b) wszczęcia procedury NK, • informowanie przewodniczącego ZI o efektach podjętych działań w ramach procedury „Niebieskie Karty", • wprowadzenie Standardów Ochrony Małoletnich.

Źródło: opracowanie własne na podstawie ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 1673 z późn. zm.)

Można wyróżnić także podmioty będące pomocne w rozwiązywaniu problemów dotyczących przemocy, szczególnie w zakresie prowadzenia działalności profilaktycznej, takie jak:

- instytucje kulturalno-rekreacyjne,
- lokalne organizacje pozarządowe,
- kościoły i związki wyznaniowe.

Zasoby ludzkie:

Zespół Interdyscyplinarny w zakresie realizacji **Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Grodzisk Mazowiecki na lata 2027-2030** współpracuje z osobami zawodowo zajmującymi się problemem przemocy domowej na szczeblu gminnym oraz powiatowym, do których należą m.in.:

- pracownicy socjalni Ośrodka Pomocy Społecznej w Grodzisku Mazowieckim i Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Mazowieckim,
- pracownicy Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Grodzisku Mazowieckim,
- funkcjonariusze Komendy Powiatowej Policji oraz Straży Miejskiej w Grodzisku Mazowieckim,
- członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- psycholodzy, psychoterapeuci, terapeuci uzależnień,
- pedagodzy/przedstawiciele oświaty,
- kuratorzy społeczni oraz zawodowi,
- prawnicy,
- pracownicy placówek ochrony zdrowia,
- przedstawiciele NGO.

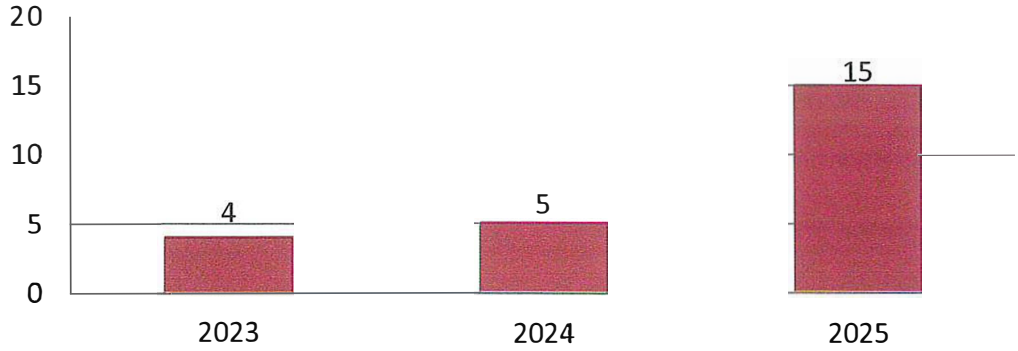
Diagnoza problemu przemocy domowej na terenie gminy Grodzisk Mazowiecki

Analiza danych zastanych

Działania ukierunkowane na przeciwdziałanie przemocy domowej realizowane są w szczególności przez **Ośrodek Pomocy Społecznej w Grodzisku Mazowieckim**, który poza przyznawaniem świadczeń pomocy społecznej, udziela również wielokierunkowego wsparcia pozamaterialnego, m.in. w formie pracy socjalnej oraz poradnictwa osobom i rodzinom borykającym się z problemem przemocy domowej.

W 2025 roku z pomocy i wsparcia Ośrodka Pomocy Społecznej w Grodzisku Mazowieckim z powodu przemocy domowej skorzystało 15 rodzin. Na przestrzeni lat 2023-2025 liczba rodzin korzystających z pomocy OPS z tego powodu uległa znacznemu zwiększeniu, co obrazuje poniższy wykres.

Wykres 1. Liczba rodzin korzystających z pomocy i wsparcia z powodu przemocy domowej w gminie Grodzisk Mazowiecki na przestrzeni lat 2023-2025

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2023, 2024 i 2025 rok

W ramach przeciwdziałania zjawisku przemocy domowej, w strukturach Zespołu Interdyscyplinarnego tworzone są grupy diagnostyczno-pomocowe (wcześniej grupy robocze), powoływane w zależności od istniejących potrzeb i indywidualnych przypadków. Ich podstawowym zadaniem jest stworzenie i realizowanie planu pomocy rodzinom, stałe monitorowanie ich sytuacji oraz prowadzenie bieżącej dokumentacji podejmowanych działań i uzyskiwanych efektów.

Podejmowanie interwencji w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą odbywa się w oparciu o procedurę „Niebieskie Karty" i nie wymaga zgody osoby dotkniętej przemocą domową. Procedura „Niebieskie Karty" obejmuje ogół czynności podejmowanych i realizowanych przez przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty i ochrony zdrowia, w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy domowej. Przedstawiciele podmiotów wyżej wymienionych, realizują procedurę „Niebieskie Karty" w oparciu o zasadę współpracy przekazują informacje o podjętych działaniach przewodniczącemu Zespołu Interdyscyplinarnego. Wszczęcie procedury „Niebieskie Karty" następuje przez wypełnienie formularza „Niebieska Karta – A" w przypadku powzięcia w toku prowadzonych czynności służbowych lub zawodowych, podejrzenia stosowania przemocy wobec osób doznających przemocy domowej lub w wyniku zgłoszenia dokonanego przez świadka przemocy domowej.

W latach 2023-2025 widoczny jest wyraźny wzrost liczby działań podejmowanych w związku z przemocą domową. Największe zmiany nastąpiły w 2025 roku, kiedy odnotowano 162 nowe sprawy, czyli niemal dwukrotnie więcej niż w 2024 roku i dokładnie dwa razy więcej niż w 2023 roku. Może to wskazywać zarówno na wzrost skali ujawnianych problemów, jak i na większą świadomość społeczną, częstsze zgłaszanie przypadków przemocy oraz skuteczniejsze rozpoznawanie sytuacji wymagających interwencji.

Liczba spraw prowadzonych z roku poprzedniego zwiększyła się z 17 w 2023 roku do 37 w 2024 roku, a następnie spadła do 26 w 2025 roku. Pomimo spadku w ostatnim analizowanym roku wartość ta nadal była o 52,9% wyższa niż w 2023 roku.

Liczba zakończonych spraw była bardziej stabilna niż liczba spraw wszczętych. W 2023 roku zakończono 73 sprawy, w 2024 roku ich liczba spadła do 59, natomiast w 2025 roku wzrosła do 79. W całym analizowanym okresie oznacza to wzrost jedynie o 8,2%. Jednocześnie udział spraw zakończonych w stosunku do liczby spraw wszczętych systematycznie się obniżał:

- w 2023 roku wynosił 90,1%,
- w 2024 roku – 69,4%,
- w 2025 roku – 48,8%.

Spadek tej proporcji w 2025 roku wynika przede wszystkim z gwałtownego wzrostu liczby nowych spraw.

Dynamicznie wzrastała również liczba powoływanych grup diagnostyczno-pomocowych. W 2023 roku powołano ich 80, w 2024 roku – 109, a w 2025 roku już 167. W ciągu trzech lat wartość ta wzrosła o 108,8%. Jest to największy procentowy wzrost spośród analizowanych wskaźników i świadczy o intensyfikacji interdyscyplinarnych działań pomocowych oraz konieczności obejmowania coraz większej liczby rodzin lub osób zindywidualizowanym wsparciem.

Tabela 2. Dane dotyczące przemocy domowej w gminie Grodzisk Mazowiecki w latach 2023-2025

wyszczególnienie	2023	2024	2025
Liczba spraw prowadzonych z roku poprzedniego	17	37	26
Liczba spraw wszczętych w roku sprawozdawczym	81	85	162
Liczba spraw zakończonych w roku sprawozdawczym	73	59	79
Liczba powołanych grup roboczych/diagnostyczno-pomocowych	80	109	167

Źródło: Działalność Ośrodka Pomocy Społecznej w Grodzisku Mazowieckim w 2023, 2024 i 2025 roku

W ramach swoich działań, członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych kontaktują się z osobami dotkniętymi przemocą domową, stosującymi ją oraz jej świadkami. Na podstawie dostępnych danych można dostrzec, iż liczba osób doznających przemocy, z którymi kontaktowali się członkowie Komisji w latach 2023-2025 uległa zmniejszeniu – w 2023 roku przeprowadzono rozmowy z 36 osobami doświadczającymi przemocy, w 2024 roku było to 28 mieszkańców Gminy, natomiast w 2025 roku ich liczba spadła do 15. W omawianym okresie kontaktowano się również z osobami stosującymi przemoc, w przypadku których również zauważalny jest znaczny spadek z 38 mieszkańców Gminy w 2023 roku przez 35 w 2024 roku do 10 osób w 2025 roku. Na przestrzeni analizowanych lat liczba świadków przemocy domowej także uległa zmniejszeniu i w 2025 roku nie odnotowano żadnej osoby. Szczegółowe informacje przestawia następna tabela.

Tabela 3. Liczba osób dotkniętych przemocą, z którymi kontaktowała się Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w latach 2023-2025

wyszczególnienie	2023	2024	2025
osoby doznające przemocy	36	28	15
osoby stosujące przemoc	38	35	10
świadkowie przemocy	7	5	0

Źródło: Sprawozdania z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1 za lata 2023-2025

W 2025 roku, jak i w latach poprzednich, na terenie gminy Grodzisk Mazowiecki funkcjonował Punkt Konsultacyjno-Informacyjny, którego zadaniem było wsparcie osób w kryzysach. W ostatnim roku poddanym analizie był on czynny średnio 188 godzin w miesiącu, a pomoc świadczona była przez 5 osób, w tym: 4 psychologów oraz prawnika.

Dane wskazują na wyraźny wzrost liczby osób korzystających z porad Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego. Łączna liczba osób objętych wsparciem zwiększyła się ze 155 w 2023 roku do 471 w 2024 roku, a następnie do 550 w 2025 roku Oznacza to ponad trzykrotny wzrost w całym analizowanym okresie.

Najliczniejszą grupę stanowiły osoby doznające przemocy domowej. Ich liczba wzrosła z 66 w 2023 roku do 387 w 2024 roku, po czym nieznacznie zmniejszyła się do 345 w 2025 roku. Pomimo spadku w ostatnim roku wartość ta pozostawała ponad pięciokrotnie wyższa niż w 2023 roku W 2024 roku osoby doznające przemocy stanowiły 82,2% wszystkich korzystających z porad, natomiast w 2025 roku – 62,7%. Dane pokazują, że przeciwdziałanie przemocy domowej było w latach 2024-2025 głównym obszarem działalności Punktu.

Liczba osób stosujących przemoc domową, którym udzielono porad ulegała wahaniom. W 2023 roku nie odnotowano takich osób, w 2024 roku było ich 10, a w 2025 roku – 8.

Istotną zmianę odnotowano w grupie osób z problemem alkoholowym. W latach 2023-2024 liczba korzystających z porad utrzymywała się na poziomie 15 osób, natomiast w 2025 roku wzrosła do 101. Oznacza to ponad sześciokrotny wzrost w stosunku do roku poprzedniego. Jednocześnie liczba dorosłych członków rodzin osób z problemem alkoholowym spadła z 72 w 2023 roku do 26 w 2024 roku, a następnie wzrosła do 34 w 2025 roku.

Systematycznie zwiększała się liczba osób korzystających ze wsparcia w związku z problemem narkotykowym. Liczba osób bezpośrednio dotkniętych tym problemem wzrosła z 2 w 2023 roku do 16 w 2024 roku i 31 w 2025 roku. Podobny kierunek zmian dotyczył dorosłych członków ich rodzin – z braku odnotowanych przypadków w 2023 roku do 17 osób w 2024 roku i 31 w 2025 roku. Może to wskazywać na rosnące zapotrzebowanie na pomoc dotyczącą używania substancji innych niż alkohol.

Tabela 4. Liczba osób, którym udzielono porad w Punkcie Konsultacyjno-Informacyjnym w latach 2023-2025

lp.	wyszczególnienie	2023	2024	2025
1.	osoby z problemem alkoholowym	15	15	101
2.	dorośli członkowie rodziny osoby z problemem alkoholowym	72	26	34
3.	osoby doznające przemocy domowej	66	387	345
4.	osoby stosujące przemoc domową	0	10	8
5.	osoby z problemem narkotykowym	2	16	31
6.	dorośli członkowie rodziny osoby z problemem narkotykowym	0	17	31

Źródło: Sprawozdania z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1 za lata 2023-2025

Wnioski z przeprowadzonych badań społecznych

W 2026 roku na terenie gminy Grodzisk Mazowiecki zostało przeprowadzone badanie diagnozujące problemy społeczne wśród lokalnej społeczności, w którym uczestniczyło:

Na kolejnych grafikach przedstawione zostały najważniejsze wnioski z przeprowadzonych badań.

GMINA GRODZISK MAZOWIECKI

Uczniowie Gminy Grodzisk Mazowiecki – bezpieczeństwo, przemoc i codzienne nawyki

Najważniejsze wyniki badania ankietowego

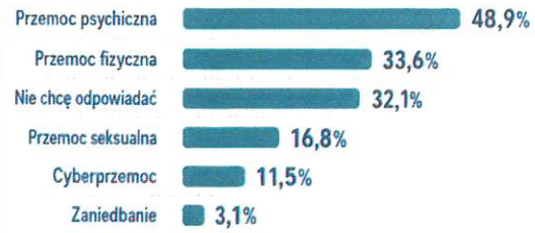
N = 509 uczniów | 50,1% dziewczęta | 49,9% chłopcy

1. Przemoc i bezpieczeństwo

- **26,8%** doświadczyło przemocy w ostatnich 12 miesięcy
- **20,7%** przyznało, że stosowało przemoc wobec drugiej osoby
- **67,1%** obserwowało przemoc między uczniami w swojej szkole
- **32,9%** nie zaobserwowało takiego problemu w ostatnim roku szkolnym.

2. Jakiej przemocy doświadczano?

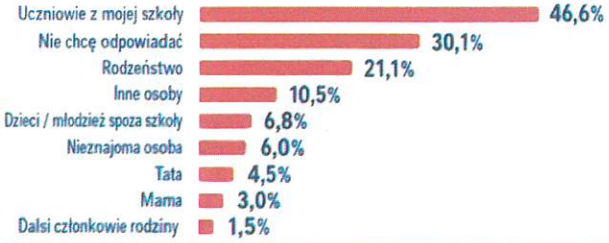
Wśród osób, które doświadczyły przemocy

Najczęściej wskazywana była przemoc psychiczna.

3. Kto stosował przemoc?

Wśród uczniów, którzy doświadczyli przemocy

W pytaniu można było wskazać więcej niż jedną odpowiedź.

4. Cyfrowa codzienność uczniów

A. Czas online

- **55,4%** spędza ponad 3 godziny dziennie online w dni nauki szkolnej
- **66,5%** spędza ponad 3 godziny dziennie online w dni wolne

Najczęstsza odpowiedź w dni nauki: 1–3 godziny (31,7%).

B. Kontrola rodzicielska

- **54,8%** rodzice lub opiekunowie kontrolują czas online często lub zawsze
- **23,8%** rodzice lub opiekunowie nie kontrolują czasu online

Odsetek spośród osób korzystających z urządzeń elektronicznych.

5. Inne sygnały ryzyka

A. Gry o pieniądze lub cenne przedmioty

- **26,5%** grało w ostatnich 12 miesiącach
- **9,7%** grało powyżej 10 razy

B. Wiedza o zaburzeniach odżywiania

- **43,9%** wskazało anoreksję
- **38,2%** wskazało napadowe objadanie się
- **29,5%** wskazało bulimię
- **26,8%** deklaruje: nie wiem, czym są zaburzenia odżywiania

C. Wniosek

Wyniki pokazują potrzebę działań wzmacniających bezpieczeństwo w szkole, higienę cyfrową i edukację profilaktyczną.

Źródło: badanie uczniów z Gminy Grodzisk Mazowiecki. Wartości zaokrąglone do 0,1 p.p.
Przy pytaniach o rodzaje i sprawców przemocy podstawą były osoby, które doświadczyły przemocy.

GMINA GRODZISK MAZOWIECKI

Uczniowie Gminy Grodzisk Mazowiecki – używki i dostępność substancji

Najważniejsze wyniki badania ankietowego

N = 509 uczniów | 50,1% dziewczęta | 49,9% chłopcy

1. Kontakt z alkoholem

76,8% nigdy nie piło alkoholu

23,3% miało kontakt z alkoholem

2,2% pije regularnie (co najmniej raz w tygodniu)

Wśród uczniów, którzy kiedykolwiek pili alkohol, **73,7%** *nie piło w ostatnich* 30 dniach, a **26,3%** *piło co najmniej raz.*

Pierwszy kontakt najczęściej: ***nie pamiętam – 33,0%*** *lub* ***przez pomyłkę – 28,0%*** *(wśród osób, które piły).*

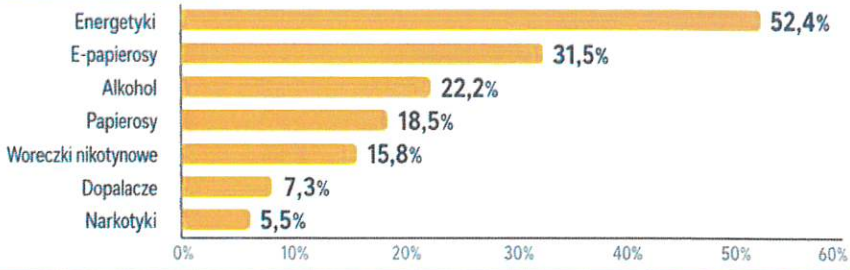
2. Nikotyna i inne substancje

kiedykolwiek paliło e-papierosy	12,1%
kiedykolwiek paliło papierosy	6,2%
kiedykolwiek używało woreczków nikotynowych	4,4%
miało kontakt ze środkami psychoaktywnymi	3,4%

96,7% nigdy nie zażywało środków psychoaktywnych

3. Jak łatwo zdobyć substancje?

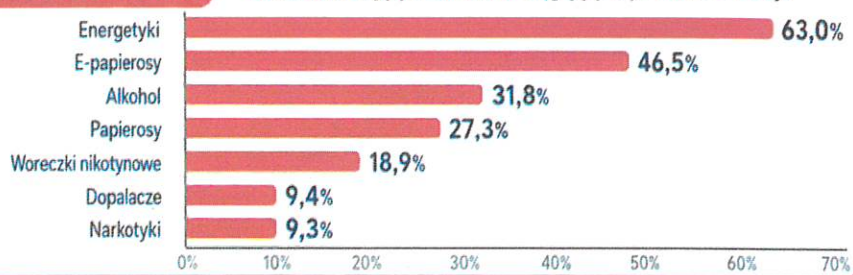
Odsetek uczniów, którzy uznają zdobycie substancji za łatwe

Najłatwiej dostępne w opinii uczniów są energetyki i e-papierosy.

4. Co widać wśród rówieśników?

Uczniowie znający rówieśników sięgających po dane substancje

W pytaniu można było wskazać jedną osobę, kilka osób lub wiele osób.

Źródło: badanie uczniów z Gminy Grodzisk Mazowiecki. Wartości zaokrąglone do 0,1 p.p.
Przy pytaniach warunkowych podano odpowiedni kontekst.

GMINA GRODZISK MAZOWIECKI

Dorośli mieszkańcy Gminy Grodzisk Mazowiecki

– codzienne nawyki, alkohol i inne substancje

Najważniejsze wyniki badania ankietowego

N = 594 mieszkańców | 85,7% kobiety | 55,7% w wieku 36–45 lat

1. Czas online i zachowania kompulsywne

Czas korzystania z Internetu i urządzeń

Do 1 godziny	17,0%
1–3 godziny	59,9%
3–5 godzin	14,0%
5–7 godzin	3,4%
Powyżej 7 godzin	4,7%
Nie korzysta	1,0%

Sygnały przeciążenia

75,6%	myśli o pracy po godzinach
48,0%	ma wyrzuty sumienia po kalorycznym posiłku
45,1%	odkłada obowiązki na rzecz Internetu
27,1%	„zajada" stres i intensywne emocje
12,6%	kupuje rzeczy mimo braku potrzeby lub środków

2. Hazard i picie alkoholu

22,9% grało w ciągu ostatnich 12 miesięcy w gry o pieniądze

1 raz: 7,7% • 2–10 razy: 12,0% • ponad 10 razy: 3,2%

15,6% spośród osób, które kiedykolwiek grały, robiło to z myślą o poprawie sytuacji finansowej

Podstawa: n = 135

Częstotliwość picia alkoholu

Co najmniej raz w miesiącu	39,7%
Kilka razy w roku	41,4%
Nigdy	18,9%

13,1% osób pijących co najmniej raz straciło kontrolę nad ilością alkoholu w ostatnim roku

Podstawa: n = 478 osób pijących

3. Postawy wobec alkoholu

Postawy i wiedza

Alkohol w ciąży szkodzi rozwojowi dziecka	96,3%
Poparcie nocnego ograniczenia sprzedaży alkoholu	80,1%
Piwo nie jest mniej szkodliwe niż wódka	87,2%
Podniesienie wieku zakupu alkoholu	58,9%
Napoje 0% mogą sprzyjać uzależnieniu	54,4%

Codzienne używanie nikotyny

Papierosy	12,0%
E-papierosy	7,1%
Woreczki nikotynowe	0,5%

4. Inne substancje i napoje energetyczne

97,1% nie zażywa środków psychoaktywnych

68,0% nigdy nie pije napojów energetycznych

4,8% pije energetyki co najmniej raz w tygodniu

GMINA GRODZISK MAZOWIECKI

Dorośli mieszkańcy Gminy Grodzisk Mazowiecki

– przemoc, dostęp do pomocy i profilaktyka

Najważniejsze wyniki badania ankietowego

N = 594 mieszkańców | 85,7% kobiety | 55,7% w wieku 36–45 lat

1. Problemy zauważane w najbliższym otoczeniu

56,8% zna osobę nadużywającą alkoholu

32,9% zna osobę nadmiernie angażującą się w czynności, np. Internet, zakupy lub pracę

14,5% zna osobę nadużywającą narkotyków

19,7% zna co najmniej jedną osobę doświadczającą przemocy domowej

2. Doświadczenie przemocy domowej w ostatnich 12 miesiącach

7,5% doświadczyło przemocy domowej co najmniej raz

44 osoby spośród 594 respondentów

CZĘSTOTLIWOŚĆ WŚRÓD WSZYSTKICH BADANYCH

1 raz	1,5%
2–5 razy	2,9%
6–10 razy	0,7%
Ponad 10 razy	2,4%
Nie doświadczyło	92,6%

3. Rodzaje przemocy i osoby ją stosujące

RODZAJE PRZEMOCY – WŚRÓD 44 OSÓB

Psychiczna	88,6%
Ekonomiczna	38,6%
Fizyczna	22,7%
Zaniedbanie	22,7%
Seksualna	11,4%
Cyberprzemoc	11,4%

KTO STOSOWAŁ PRZEMOC?

Partner / partnerka	83,7%
Inne osoby	14,0%
Rodzice	9,3%
Dalsza rodzina	7,0%

Możliwe było wskazanie więcej niż jednej odpowiedzi.

4. Gotowość do reagowania i dostęp do pomocy

66,3% uważa, że kary fizyczne nigdy nie powinny być stosowane

38,5% wie, gdzie lokalnie szukać pomocy w przypadku przemocy

39,1% wie, gdzie lokalnie szukać pomocy w przypadku uzależnień

5. Najskuteczniejsze działania profilaktyczne

Zajęcia dla dzieci i młodzieży	71,0%
Warsztaty profilaktyczne dla dzieci	68,0%
Kampanie profilaktyczne	49,5%
Działania informacyjno-edukacyjne online	48,5%
Wykłady i pogadanki	32,8%
Festyny / pikniki profilaktyczne	25,1%

Cele, zadania i realizatorzy programu

Celem głównym Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Grodzisk Mazowiecki na lata 2027-2030 jest:

GMINA GRODZISK MAZOWIECKI

Ograniczanie **skali przemocy domowej** w **Gminie Grodzisk Mazowiecki** poprzez rozwijanie działań profilaktycznych, zapewnienie kompleksowego i skutecznego wsparcia osobom doznającym przemocy, prowadzenie oddziaływań wobec osób stosujących przemoc oraz wzmacnianie **współpracy** międzyinstytucjonalnej.

Cel ten będzie realizowany w następujących obszarach:

01 **Prowadzenie działań profilaktycznych i edukacyjnych** wzmacniających postawy sprzyjające życiu bez przemocy.

02 **Rozwijanie systemu pomocy i ochrony** dla osób doznających przemocy domowej.

03 **Wdrażanie działań korekcyjnych, interwencyjnych i wspierających** wobec osób stosujących przemoc.

04 **Wzmacnianie jakości współpracy służb i instytucji** w zakresie rozpoznawania, reagowania i przeciwdziałania przemocy.

1. Prowadzenie działań profilaktycznych i edukacyjnych wzmacniających postawy sprzyjające życiu bez przemocy.				
lp.	**zadanie**	**wskaźnik**	**realizatorzy**	**termin realizacji**
1.	Prowadzenie działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej i powierzanie ich wykonania właściwym podmiotom.	Liczba zainicjowanych działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych.	ZI, UM, OPS, GKRPA, KPP, SM, NGO, placówki oświatowe, ŚOW	2027-2030
2.	Rozpowszechnianie informacji na temat miejsc/osób udzielających pomocy i wsparcia w przypadku doświadczenia lub stosowania przemocy.	Liczba działań podjętych w celu rozpowszechnienia informacji.	ZI, UM, KPP, GKRPA, OPS, NGO, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia	2027-2030
3.	Organizowanie, prowadzenie i udział w kampaniach na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.	Liczba zrealizowanych kampanii na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.	ZI, UM, KPP, GKRPA, OPS, NGO, OK, OSiR, PCPR, placówki oświatowe, ŚOW, placówki ochrony zdrowia	2027-2030

4.	Edukacja dzieci i młodzieży na temat rodzajów i form przemocy oraz zagrożeń wynikających z przemocy domowej, rówieśniczej i cyberprzemocy.	Liczba zrealizowanych programów/warsztatów.	UM, placówki oświatowe, GKRPA, NGO, KPP, ŚOW, PPP	2027-2030
5.	Budowa świadomości mieszkańców na temat przemocy domowej oraz związanych z nią innych problemów, poprzez dystrybucję materiałów edukacyjno-profilaktycznych, organizację pogadanek oraz zamieszczanie informacji w mediach lokalnych.	Liczba zakupionych materiałów edukacyjnych. Liczba informacji zamieszczonych w mediach lokalnych o tematyce przeciwdziałania przemocy domowej.	ZI, UM, KPP, OPS, GKRPA, NGO, PPP, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia	2027-2030
6.	Organizowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży.	Liczba dostępnych miejsc spędzania czasu wolnego.	UM, OK, OSiR, ŚOW, NGO, placówki oświatowe	2027-2030
7.	Diagnozowanie i monitorowanie problemu przemocy na terenie Gminy poprzez systematyczne przeprowadzanie badań społecznych wśród mieszkańców i uczniów szkół.	Liczba osób objętych badaniem w ramach diagnozy problemu przemocy.	OPS, UM, placówki oświatowe	2028, 2030

8.	Prowadzenie poradnictwa, przede wszystkim poprzez działania edukacyjne ukierunkowane na wzmocnienie funkcji opiekuńczych i wychowawczych, alternatywnych wobec stosowania przemocy, jak również dotyczące wzrostu kompetencji rodziców i opiekunów w środowisku zagrożonym przemocą domową.	Liczba placówek prowadzących poradnictwo w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej. Liczba osób, którym udzielono porad.	UM, placówki oświatowe, PIK, PCPR, PPP	2027-2030
9.	Współpraca z mediami oraz sektorem NGO w celu rozpowszechniania informacji dotyczących możliwości i form uzyskania pomocy.	Liczba opracowanych materiałów informacyjnych.	UM, NGO, media lokalne	2027-2030
10.	Wdrażanie programów profilaktyczno-edukacyjnych dla rodziców w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych.	Liczba zrealizowanych programów.	UM, NGO, placówki oświatowe, PPP	2027-2030

2. Rozwijanie systemu pomocy i ochrony dla osób doznających przemocy domowej.				
lp.	**zadanie**	**wskaźnik**	**realizatorzy**	**termin realizacji**
1.	Udzielanie schronienia osobom doświadczającym przemocy domowej.	Liczba osób korzystających ze schronienia.	ZI, OPS, PCPR, UM	2027-2030
2.	Zapewnienie osobom doznającym przemocy dostępu do bezpłatnej pomocy, w szczególności w formie: poradnictwa psychologicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego, interwencji kryzysowej oraz pomocy medycznej.	Liczba porad udzielonych osobom doznającym przemocy. Liczba osób, które skorzystały z pomocy w formie bezpłatnego poradnictwa.	ZI, GKRPA, OPS, UM, NGO, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia, PPP	2027-2030
3.	Udzielanie pomocy rodzinom dotkniętym problemem przemocy domowej poprzez realizację procedury „Niebieskie Karty".	Liczba wszczętych/ zakończonych procedur. Liczba rodzin objętych procedurą.	ZI, GKRPA, OPS, KPP, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia	2027-2030
4.	Wsparcie socjalne rodzin, w których występuje problem przemocy domowej.	Liczba rodzin, które objęto pracą socjalną.	OPS	2027-2030
5.	Objęcie rodzin, w których występują problemy opiekuńczo-wychowawcze wsparciem asystenta rodziny.	Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny.	OPS	2027-2030

6.	Zapewnienie bezpieczeństwa dzieciom doznającym przemocy domowej poprzez umieszczanie ich w pieczy zastępczej oraz zabezpieczenie środków na ich pobyt.	Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, z powodu przemocy domowej.	PCPR, OPS	2027-2030
7.	Świadczenie pomocy finansowej i rzeczowej rodzinom dotkniętym przemocą domową.	Liczba rodzin otrzymujących pomoc finansową i rzeczową z powodu przemocy.	OPS	2027-2030
8.	Kontynuowanie i rozwój działalności Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego.	Liczba osób objętych wsparciem PIK.	UM, OPS, GKRPA	2027-2030
9.	Kontynuowanie działalności Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup diagnostyczno-pomocowych powołanych do realizacji procedur „Niebieskie Karty".	Liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego. Liczba funkcjonujących w danym roku grup diagnostyczno-pomocowych.	ZI	2027-2030
10.	Udostępnianie baz danych zawierających informacje nt. istniejących placówek udzielających pomocy osobom doznającym przemocy domowej.	Liczba podmiotów, którym zostały przekazane aktualne bazy danych.	UM, OPS	2027-2030
11.	Rozbudowa sieci i poszerzanie oferty placówek wspierających	Liczba utworzonych w danym roku placówek świadczących pomoc	UM	2027-2030

	i udzielających pomocy osobom doznającym przemocy domowej.	osobom doznającym przemocy domowej.		
12.	Współpraca między samorządem a organizacjami pozarządowymi w zakresie pomocy osobom doznającym przemocy domowej.	Liczba zrealizowanych projektów w zakresie pomocy osobom doznającym przemocy domowej.	UM, NGO	2027-2030
13.	Opracowanie i realizacja indywidualnych i grupowych działań edukacyjnych kierowanych do osób doznających przemocy domowej, w szczególności w zakresie podstaw prawnych i zagadnień psychologicznych dotyczących reakcji na przemoc domową.	Liczba osób doznających przemocy domowej uczestniczących w działaniach indywidualnych/ grupowych.	UM, OPS, placówki oświatowe	2027-2030
14.	Realizacja programów terapeutycznych i pomocy psychologicznej, pedagogicznej, prawnej, socjalnej, rodzinnej dla osób doznających przemocy domowej.	Liczba opracowanych/ zrealizowanych programów terapeutycznych dla osób doznających przemocy domowej.	OPS, NGO	2027-2030
15.	Tworzenie i zwiększanie zakresu działań oraz dostępności	Liczba linii telefonicznych	UM, NGO	2027-2030

do regionalnych telefonów zaufania dla osób doznających przemocy domowej.	dla osób doznających przemocy domowej.

3. Wdrażanie działań korekcyjnych, interwencyjnych i wspierających wobec osób stosujących przemoc.				
lp.	**zadanie**	**wskaźnik**	**realizatorzy**	**termin realizacji**
1.	Informowanie osób stosujących przemoc domową o konsekwencjach podejmowanych przez nich czynów oraz zobowiązanie ich do podejmowania działań zmierzających do zaprzestania stosowania przemocy, w tym do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych i/lub psychologiczno-terapeutycznych.	Liczba osób skierowanych do uczestnictwa w programach. Liczba sporządzonych formularzy „Niebieska Karta – D".	ZI, KPP	2027-2030
2.	Kierowanie do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych i/lub psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową.	Liczba osób, które podjęły udział w programach.	ZI	2027-2030
3.	Motywowanie i/lub kierowanie na leczenie odwykowe osób uzależnionych, stosujących przemoc domową.	Liczba osób skierowanych na leczenie odwykowe.	GKRPA	2027-2030

4.	Izolowanie osób stosujących przemoc domową poprzez uniemożliwienie im korzystania ze wspólnie zajmowanego z członkami rodziny mieszkania oraz zakaz zbliżania się do jego otoczenia i miejsc, w których osoba zwykle lub regularnie przebywa.	Liczba interwencji związanych z naruszeniem zakazu zbliżania, kontaktowania się lub wstępu, przez osobę stosującą przemoc domową.	KPP	2027-2030
5.	Podejmowanie działań wobec osób stosujących przemoc, które nie podjęły uczestnictwa w obowiązkowym programie korekcyjno-edukacyjnym lub psychologiczno-terapeutycznym.	Liczba złożonych zawiadomień o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia.	ZI, KPP	2027-2030
6.	Rozpowszechnianie informatorów zawierających aktualne bazy teleadresowe instytucji, podmiotów oraz organizacji pozarządowych, które realizują wszelkie działania adresowane do osób stosujących przemoc domową.	Liczba przekazanych informatorów.	UM, ZI, OPS, PPP, PCPR	2027-2030

7.	Podejmowanie działań wobec osób stosujących przemoc domową, w tym w ramach procedury „Niebieskie Karty".	Liczba osób stosujących przemoc domową objętych procedurą „Niebieskie Karty".	ZI, KPP	2027-2030
8.	Działanie i współpraca służb w zakresie monitorowania zachowań osób uprzednio skazanych za stosowanie przemocy domowej, w tym wymiana informacji między nimi.	Liczba wniosków o nałożenie obowiązku uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych.	ZI, grupy diagnostyczno-pomocowe	2027-2030

4. Wzmacnianie jakości współpracy służb i instytucji w zakresie rozpoznawania, reagowania i przeciwdziałania przemocy.				
lp.	**zadanie**	**wskaźnik**	**realizatorzy**	**termin realizacji**
1.	Udział w szkoleniach, warsztatach, konferencjach itp. z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej, przedstawicieli wszystkich instytucji oraz organizacji zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy domowej.	Liczba osób uczestniczących w szkoleniach/ seminariach/ konferencjach.	ZI, OPS, GKRPA, KPP, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia, NGO	2027-2030
2.	Uczestnictwo nowo powołanych członków ZI w obowiązkowym szkoleniu.	Liczba członków ZI uczestniczących w szkoleniu.	ZI	2027-2030
3.	Uczestnictwo członków grup diagnostyczno-pomocowych w szkoleniach, w szczególności w zakresie pracy z osobą doznającą przemocy domowej oraz osobą stosującą przemoc domową.	Liczba członków grup diagnostyczno-pomocowych, uczestniczących w szkoleniach. Liczba przeprowadzonych szkoleń.	ZI	2027-2030
4.	Zapewnienie członkom Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup diagnostyczno-pomocowych dostępu do superwizji, jako systemu wsparcia dla osób pracujących bezpośrednio z osobami uwikłanymi w przemoc domową.	Liczba osób korzystających ze wsparcia w postaci superwizji.	OPS	2027-2030

Adresaci programu

Program skierowany jest do:

- mieszkańców gminy Grodzisk Mazowiecki, w tym osób zagrożonych wystąpieniem problemu przemocy domowej,
- osób doznających przemocy domowej,
- osób stosujących przemoc domową,
- świadków przemocy domowej,
- instytucji oraz osób zawodowo zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej.

Przewidywane efekty realizacji programu

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Grodzisk Mazowiecki na lata 2027-2030 zakłada:

- zmianę biernych postaw społeczności lokalnej względem zjawiska przemocy domowej,
- podniesienie jakości funkcjonowania rodzin, w tym promowanie metod wychowawczych bez użycia przemocy,
- poszerzanie dostępności i skuteczności pomocy dla osób doznających przemocy,
- wzmocnienie efektywności działań ukierunkowanych na osoby stosujące przemoc domową,
- wzrost liczby działań dotyczących profesjonalnej pomocy w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

Źródła finansowania

Zadania realizowane w ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Grodzisk Mazowiecki na lata 2027-2030 finansowane będą z budżetu Gminy, w tym budżetu OPS oraz ze środków pozyskanych z innych źródeł.

Ewaluacja i monitoring programu

Ewaluacja określana jest jako badanie jakości i efektów prowadzonych działań na podstawie poszczególnych kryteriów, na które składa się zbiór danych, ich analiza, ocena oraz informowanie o wynikach. Reasumując, badanie ewaluacyjne stanowi sposób na **określenie zasadności realizacji wyznaczonych celów względem zdiagnozowanych potrzeb, dostępnych instrumentów oraz posiadanych zasobów**.

Ewaluacja może opierać się na danych pozyskanych w ramach monitoringu, jednak nie ogranicza się wyłącznie do nich. Jej celem nie jest rozliczanie ani kontrola realizowanych działań, lecz przede wszystkim analiza i zrozumienie zależności między podejmowanymi inicjatywami a osiąganymi rezultatami, co pozwala na ich skuteczniejsze dostosowanie do rzeczywistych potrzeb.

Po zakończeniu wdrażania Programu zostanie przeprowadzona **ewaluacja ex-post,** mająca na celu ocenę długoterminowych efektów realizowanych działań oraz ich wpływu na przeciwdziałanie przemocy domowej. Analiza ta pozwoli określić skuteczność podjętych inicjatyw, trwałość osiągniętych rezultatów oraz sformułować rekomendacje dotyczące dalszych działań w tym obszarze. Ewaluacja Programu będzie prowadzona z wykorzystaniem **różnorodnych metod badawczych**, aby uzyskać pełny obraz jego funkcjonowania. Wśród podstawowych metod znajdą się:

- **analiza wskaźników ilościowych** – obejmująca dane statystyczne, zebrane na podstawie procesu monitoringu Programu, dotyczące m.in.:
  - liczby wszczętych/zakończonych procedur „Niebieskie Karty",
  - liczby rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty",
  - liczby osób korzystających z poradnictwa psychologicznego, prawnego i socjalnego,

- liczby interwencji Policji związanych z przemocą domową,
- liczby działań edukacyjnych i profilaktycznych oraz liczby uczestników tych działań,
- liczby funkcjonujących w danym roku grup diagnostyczno-pomocowych,
- liczby członków ZI uczestniczących w szkoleniach.

- **analiza jakościowa** – obejmująca m.in.:
  - przegląd rocznych sprawozdań z realizacji Programu,
  - konsultacje z instytucjami zaangażowanymi w przeciwdziałanie przemocy domowej (OPS, Policja, Zespół Interdyscyplinarny, GKRPA),
  - wywiady i/lub badanie ankietowe przeprowadzane wśród osób realizujących zadania w ramach Programu,
  - zbadanie opinii osób korzystających ze wsparcia, aby ocenić jakość i dostępność świadczonych usług.
- **analiza porównawcza** – zestawienie wyników osiąganych w poszczególnych latach w celu określenia postępów oraz oceny dynamiki zmian w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

Wśród kryteriów ewaluacji Programu będą brane pod uwagę:

a) **Kryterium skuteczności** (plan a wykonanie) – rozumiane jako stopień realizacji zaplanowanych celów i efektów Programu. Ocena pod kątem kryterium skuteczności skupi się głównie na ocenie wdrożenia działań w stosunku do założonego planu i osiągnięcia wskaźników rezultatów.

b) **Kryterium efektywności** – ocena sprawności wdrażania i prawidłowości zarządzania Programem, w tym pod kątem zgodności z harmonogramem, ewentualnych trudności w jego realizacji, przepływu informacji między realizatorami.

c) **Kryterium użyteczności** – ocena dopasowania założeń Programu do potrzeb jego odbiorców i realizatorów.

d) **Kryterium trafności** – rozumiane jako stopień, w jakim zaplanowane cele odpowiadają zidentyfikowanym problemom.

Przeprowadzenie ewaluacji zakończone będzie opracowaniem raportu, będącego podstawą do wdrożenia odpowiednich rekomendacji i interwencji. Opracowanie badania ewaluacyjnego pozwoli na podniesienie skuteczności zadań wdrażanych w przyszłości.

Monitoring jest kluczowym narzędziem w zakresie oceny **efektów realizowania założeń dokumentu**, a prowadzony w sposób rzetelny stanowi podstawę do podejmowania decyzji w zakresie zasadności przeprowadzanych interwencji. Ma on na celu ocenę skuteczności podejmowanych działań, identyfikację ewentualnych barier wdrażania oraz dostosowanie strategii interwencyjnych i profilaktycznych do rzeczywistych potrzeb społecznych. Proces monitoringu będzie prowadzony w sposób systematyczny i oparty na **wskaźnikach przypisanych do zadań wyodrębnionych w ramach celów operacyjnych** Programu. Wskaźniki te pozwalają na ocenę skuteczności działań w zakresie:

- wsparcia i pomocy udzielanej osobom doświadczającym przemocy domowej,
- działań interwencyjnych i profilaktycznych,
- pracy instytucji i służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy,
- efektywności kampanii edukacyjnych i informacyjnych.

Dane do monitoringu będą gromadzone na podstawie informacji przekazywanych przez jednostki organizacyjne Urzędu Miejskiego, Policję, Zespół Interdyscyplinarny, Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz organizacje pozarządowe.

Monitoring z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Grodzisk Mazowiecki na lata 2027-2030 przeprowadzany będzie co rok, tym samym umożliwiając bieżące nadzorowanie postępów oraz podjęcie odpowiednich działań w przypadku wystąpienia niekorzystnych tendencji.

Uzyskane wyniki będą przedmiotem corocznych sprawozdań z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej, przedkładanych Burmistrzowi Grodziska Mazowieckiego przez Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej w Grodzisku Mazowieckim do dnia 31 marca każdego roku. Za koordynowanie realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Grodzisk Mazowiecki na lata 2027-2030 odpowiedzialny jest Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Grodzisku Mazowieckim.

Realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Grodzisk Mazowiecki na lata 2027-2030 obejmować będzie cztery etapy, przedstawione w kolejnej tabeli.

Tabela 5. Harmonogram wdrażania Programu.

etap	wyszczególnienie	termin realizacji
etap I	Podjęcie uchwały przez Radę Miejską w Grodzisku Mazowieckim o przyjęciu do realizacji „Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Grodzisk Mazowiecki na lata 2027-2030".	III-IV kwartał 2026 r.
etap II	Koordynacja realizacji zadań objętych Programem.	I kwartał 2027 r. – IV kwartał 2030 r.
etap III	Monitoring.	corocznie w okresie od 2027 r. do 2030 r.
etap IV	Ewaluacja Programu.	II kwartał 2031 r.

Źródło: Opracowanie własne

Wnioski i podsumowanie

Zjawisko przemocy domowej jest problemem dotykającym rodziny na całym świecie. Zdiagnozowanie jego skali jest szczególnie trudne za sprawą czynników takich jak m.in. wstyd, ukrywanie aktów przemocy domowej przez rodziny oraz ich najbliższe środowisko, a także lęk osób doświadczających przemocy przed ich oprawcami. Tworzenie programów przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej ma na celu udzielanie kompleksowej pomocy osobom uwikłanym w problem przemocy domowej, przez które rozumie się osoby doświadczające przemocy, stosujące ją oraz jej świadków. Realizacja zadań w tym zakresie nie byłaby możliwa, gdyby nie zintegrowane działania wszystkich instytucji i specjalistów zaangażowanych w rozwiązywanie problemu przemocy domowej. Innym czynnikiem mającym znaczący wpływ na ograniczanie skali zjawiska przemocy jest świadomość społeczna. W związku z tym edukacja społeczności z terenu gminy Grodzisk Mazowiecki stanowi szansę na zmniejszenie tolerancji dla przemocy. Należy również pamiętać, aby podejmowane działania interwencyjne wobec osób doświadczających, jak i stosujących przemoc nie ograniczały się wyłącznie do rozmowy z psychologiem, ale pociągały za sobą szereg działań długofalowych, takich jak trwałe zmiany w postępowaniu osób stosujących przemoc domową, prawidłowe funkcjonowanie społeczne oraz emocjonalne osób doznających przemocy domowej itp.

Cele i zadania zawarte w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Grodzisk Mazowiecki na lata 2027-2030, realizowane w porozumieniu podmiotów funkcjonujących na terenie Gminy z najwyższą rzetelnością, powinny pociągać za sobą pozytywne skutki, w postaci rozwiniętego i efektywnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej.

Spis tabel i wykresów

Spis tabel

Tabela 1. Dane na temat zasobów instytucjonalnych umożliwiających realizację Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej wraz z obszarami ich działania 15
Tabela 2. Dane dotyczące przemocy domowej w gminie Grodzisk Mazowiecki w latach 2023-2025 21
Tabela 3. Liczba osób dotkniętych przemocą, z którymi kontaktowała się Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w latach 2023-2025 21
Tabela 4. Liczba osób, którym udzielono porad w Punkcie Konsultacyjno-Informacyjnym w latach 2023-2025 23
Tabela 5. Harmonogram wdrażania Programu. 44

Spis wykresów

Wykres 1. Liczba rodzin korzystających z pomocy i wsparcia z powodu przemocy domowej w gminie Grodzisk Mazowiecki na przestrzeni lat 2023-2025 19

Bibliografia

1. Cyberprzemoc. Włącz blokadę na nękanie. Poradnik dla rodziców. NASK Akademia, Warszawa 2020.
2. Diagnoza przemocy wobec dzieci w Polsce 2023, Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę, Warszawa, s. 29.
3. Działalność Ośrodka Pomocy Społecznej w Grodzisku Mazowieckim w 2023, 2024 i 2025 roku.
4. Helios J., Jedlecka W., Współczesne oblicza przemocy. Zagadnienia wybrane, Uniwersytet Wrocławski, Wrocław 2017.
5. Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2023, 2024 i 2025 rok.
6. Poradnik dla osób dotkniętych przemocą, Stowarzyszenie OPTA, s.1.
7. Raport o stanie Gminy Grodzisk Mazowiecki za 2025 rok.
8. Rządowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030 (M.P. 2023 poz.1232), s. 5-7.
9. Sprawozdania z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1 za lata 2023-2025.

10. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1673 z późn. zm.).

Źródła internetowe:

1. Policja, Przemoc Domowa – dane od 2023 roku, https://statystyka.policja.pl/st/wybrane-statystyki/przemoc-domowa/50867,Przemoc-domowa-dane-od-2023-roku.html [dostęp 01.07.2026].
2. Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę, Ipsos, Barometr postaw wobec krzywdzenia dzieci w Polsce 2024, [online]: https://fdds.pl/_Resources/Persistent/2/2/c/3/22c34996d2e2f2a9fd2545d91e659f64b17b920a/Barometr_postaw_wobec_krzywdzenia_FDDS_IPSOS_2024_publ.pdf, [dostęp: 01.07.2026].
3. https://nowa.gozd.pl/ [dostęp: 01.07.2026].